

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsacega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 25. julija 1906.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Vabilo k redni skupščini Zadružne zveze. Prvi avstrijski zadružni shod. Narodno-gospodarski, pravno-vzgojevalni in družabni (socijalni) pomen rajfajzovk. Raiffeisenova slika. Gospodarska zveza v Ljubljani. Občni zbori. Računski zaključki.
Gospodarsko berilo: Hrvatska razstava. Naprednikove kokoši. Velike napake pri vzgoji svinjske mladeži. Voda od kuhanega krompirja, kot zdravilo proti ušim pri živini. Statistični podatki o letini na Kranjskem. Vranec v zadregah. Zimska semena. Inserati.

ZADRUGA.

VABILO

k

REDNI ZVEZINI SKUPŠČINI

„Zadružne Zveze“ v Ljubljani

registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši v ponedeljek, dne 20. avgusta 1906 ob 11. uri predpoldne
v Ljubljani, v hotelu „UNION“.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnji zvezini skupščini. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo o reviziji, koje je izvršila pri Zvezi „Splošna zveza“ na Dunaju v času od 16. do 23. julija 1906. 4. Potrjenje letnega računa in bilance za l. 1905.	5. Volitev 6 članov zvezinega odbora. 6. Volitev nadzorstva. 7. Poročilo o revizijah, koje je izvršila zveza pri svojih članicah. 8. Prememba pravil. 9. Slučajnosti.

Ljubljana, 25. julija 1906.

Dr. Jan. Ev. Krek, l. r.
„Zvezin“ predsednik.

Iz vlekček iz pravil § 19.: Zvezina skupščina je občni zbor zadruge in sestoji iz odposlancev Zvezinih zadrug.

Vsako Zvezino zadrugo zastopa na Zvezini skupščini njen načelnik. Če pa ta pri Zvezini skupščini ni prisoten, zastopa Zvezino zadrugo pooblaščenec, ki se izkaže s pravilno izdelanim pooblastilom načelstva Zvezine zadruge. Pooblaščenje Zvezinega uradnika ali revizorja je neveljavno.

Vsaka Zvezina zadruga, ki je založila glavni delež, ima na Zvezini skupščini za vsak založeni glavni delež 5 glasov. Kot založen velja glavni delež tudi v slučaju, če v smislu zadnjega odstavka § 12. še ni popolnoma vplačan.

Vsaka druga Zvezina zadruga ima na Zvezini skupščini en glas.

Prvi avstrijski združni shod.

Po konferenci revizorjev imelo je načelstvo „Splošne združne zveze“ svojo sejo, ki je pričela ob 5. uri popoldne.

V prvič se je vdeležil seje načelstva ravnatelj celjske zveze g. Jošt, s čim se je število slovenskih in splošno tudi slovanskih članov načelstva pomnožilo.

Celjska zveza pristopila je namreč kot članica „Splošni združni zvezi“ in je zaprosila tudi za državno podporo, kar bode najbrž neljubo istim, ki so tako radi povdarjali, da se celjska zveza ne pridruži „Splošni združni zvezi“ in ji tudi ni treba prositi za državno podporo — s česar se je navadno izvajal napad na našo zvezo, češ, da se da revidirati po nemški „Splošni združni zvezi“ in da dobiva državno podporo. Za naprej bodo taki napadi na našo zvezo morali utihniti — če se bodo pa ponavljali, bo istih deležna tudi celjska zveza.

Do zdaj še nobena slovanska zveza sicer ni imela prilike, se pritoževati o kakem strankarstvu v „Splošni združni zvezi“ — združna ideja tega ni dopuščala, če bi se pa vendar le kedaj pojavilo, so slovanske zveze dosti močne, da vsako strankarstvo uduše.

Seja načelstva trajala je prilično do 6. ure — na kar se je vršil

O B Č N I Z B O R

„Splošne združne zveze“.

Občnemu zboru predsedoval je načelnik zveze, g. dr. baron Störck, ki je imenoval zapisnikarjem zveznega ravnatelja g. Brunner-ja.

Občnega zbora so se vdeležile sledeče zveze:

- 1.) Osrednja zveza čeških kmetijskih zadrug na Češkem po ravnatelju g. Jan Sedlak s 55 glasovi.
- 2.) Združna zveza v Ljubljani po uradnem vodji g. Ivan Rožman s 14 glasovi.
- 3.) Združna zveza v Celji po ravnatelju g. Fran Jošt s 7 glasovi.
- 4.) Goriška zveza v Gorici po vodji g. Svito-slav Premrou z 1 glasom.
- 5.) Zveza kmečkih posojilnic in kmetijskih zadrug laškega dela na Goriškem po načelniku g. dr. Alojziju Faidutti z 2 glasoma.
- 6.) Nižje avstrijska osrednja blagajna na Dunaju po poslovodji g. Franc Richter s 34 glasovi.
- 7.) Osrednja zveza nemških kmetijskih zadrug na Češkem po predsedniku g. Josip Klinger s 34 glasovi.
- 8.) Osrednja zveza nemških kmetijskih zadrug na Moravskem in v Šleziji — v Brnu — po predsedniku g. Ožbalt Pollak s 16 glasovi.
- 9.) Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem v Gradcu po predsedniku g. Franc Barta s 14 glasovi.

10.) Zveza nemško-tirolskih posojilnic v Inomostu po podpredsedniku g. Janez Alojzij Auer s 13 glasovi.

11.) Deželni odbor gornje avstrijski po višjem deželnem svetniku g. Viktor Kerbler s 12 glasovi.

12.) Zveza kmetijskih zadrug v Šleziji — v Bjelicah — po predsedniku g. dr. Eduard Türk s 9 glasovi.

13.) Deželna zveza kmetijskih zadrug na Koroškem po g. Matija Obiltschnig s 4 glasovi.

14.) Zveza nemških kmetijskih zadrug v Bukovini po predsedniku g. dr. Wolf s 3 glasovi.

15.) Zveza posojilnic in drugih kmetijskih zadrug na Predarelskem po predsedniku g. Janez Kobler s 3 glasovi.

16.) Solnograška osrednja blagajna v Solnogradu po deželnem višjem računskem svetniku g. Albert Resch z 2 glasoma.

Vrh tega so se udeležili občnega zbora pojedini člani načelstva „Splošne združne zveze“.

Navedli smo namenoma vse zastopane zveze, — s česar je razvidna njih moč, — da si more vsakdo napraviti natančno sliko o razmerju med posameznimi zvezami.

Narodno - gospodarski, nravno - vzgojevalni in družabni (socijalni) pomen rajfajznovk.

Vladimir Pušenjak.

U v o d.

Denarno gospodarstvo je izpodrinilo naturalno gospodarstvo.

Denar, moderna velevlast, je olajšal promet, ustvaril nove potrebe in vzbudil v človeštvu sebičnost in lakomnost. Iz kmeta, kateri je v dobi naravnega gospodarstva z veseljem pomagal v nesreči svojemu sotrpinu-kmetu, je napravil denar ozkosrčnega sebičnega, kateri nima čuta za skupnost, poostril je razloček med bogatimi in siromaki; kot važno prometno sredstvo je omogočil prodajo celih posestev ali delov posestev, ni pa dal onim, kateri so posestva prodali, dovolj sredstev za življenje, izvabil je prebivalstvo na deželi v mesta in industrijalne kraje, povzročil izseljevanje v Ameriko in Nemčijo, zadal pa s tem smrtno rano kmečkemu stanu, kateremu vedno bolj in bolj primanjkuje delavskih moči.

Na drugi strani pa ne smemo poleg slabih strani denarnega gospodarstva prezreti njega dobre strani. Še le denar je pripomogel k napredku v kmetijstvu, ker podaja sredstva za nakup umetnih gnojil, nabavo strojev, semenja, nakup plemenske živine itd.

Da dobe vsi kmetovalci potrebna denarna sredstva, s katerimi jim je mogoče se poprijeti umnega kmetijstva in si na ta način izboljšati svoj obupen gospodarski položaj ter uspešno nastopati proti vsem izkoriščevalcem in uničevalcem kmečkega stanu, kakor

tudi v ta namen, da se vzame kapitalizmu in denarnemu gospodarstvu njega sebičen značaj, je začel snovati Rajfajzen svoje hranilnice in posojilnice, katere navadno imenujemo rajfajznovke. Prva taka denarna zadruga se je ustanovila l. 1849., dandanes po preteku približno pol stoletja imamo v Nemčiji okrog 16.000, v Avstriji okrog 4000 Rajfajznovk, nahajajo se pa tudi na Ogerskem, Hrvaškem, v Srbiji, Italiji, na Francoskem, Angleškem, v Rusiji in Indiji.

Predno hočemo razpravljati narodno-gospodarski, nravno-vzgojevalni in socialni pomen rajfajznovk, hočemo pojasniti namen teh zadrug, kateri je v uzornih pravilih sledeči:

1.) Preskrbovati društvenikom z podeljevanjem posojil proti zmernemu obrestovanju cen osebni kredit za njih gospodarstvo, v kolikor so sposobni za kredit in vredni kredita, kakor tudi po razmerju resnične potrebe.

2.) Dajati s sprejemanjem hranilnih vlog priliko, da se nalagajo na obresti denarji, ki jim sicer ne donšajo nobene koristi.

3.) Preskrbovati skupen nakup in prodajo kmetijskih pridelkov in potrebščin ter posredovati pri nakupovanju in prodaji takih predmetov za društvenike po naročilu in na račun društvenikov.

4.) Kupovati na lasten račun kmetijske stroje i. t. d. in jih posojati društvenikom proti primernim pristojbinam.

Glavni stebri, na katerih slonijo rajfajznovke, so:

- 1.) neomejeno poroštvo;
- 2.) osebni kredit;
- 3.) brezplačno poslovanje načelnštva in nadzorništva;
- 4.) omejitev na kolikor mogoče majhno okrožje (fara ali občina s 1000 prebivalci);
- 5.) podelitev posojil na krajšo dobo;
- 6.) ustanovitev skupnega, nerazdeljivega rezervnega zaklada in ustanovnega zaklada, izključenje vsakega zasebnega dobička.

I. Narodno-gospodarski pomen.

Najvažnejši je seveda narodno-gospodarski pomen rajfajznovk. Njih delovanju je pripisovati dejstvo, da se je obrestna mera za posojila, katera je znašala l. 1850. 50 % in še več, znižala v teku 50 let na 5 %, ponajveč 6 %; mnogo rajfajznovk daje posojila za 4 1/2 %; izginili so oderuhi, kateri so izrabljali stiske kmeta, mu dajali denar, živino, žito i. t. d. na posodo pod takimi pogoji, da je moral kmet propasti.

Poleg nizkih obresti upoštevajo te posojilnice položaj kmeta in zahtevajo plačilo obrestij ozir. kapitala tedaj, kadar proda kmet svoje pridelke, med tem so razni oderuhi in zasebni posojevalci zahtevali plačilo tedaj, ko so vedeli, da ga ni mogoče dobiti,

samo, da so zopet izsilili iz kmeta bodisi višje obresti, bodisi razna darila v blagu itd.

Zelo ugodno upliva na gospodarske razmere dovolitev tekočega računa pri rajfajzenovkah; posebno važna je ta uredba za večje posestnike, kateri imajo velik denarni promet.

Ves čisti dobiček, katerega naredi rajfajzenovka, ostane v okrožju, za katero je rajfajzenovka ustanovljena, in se porabi za občekoristne namene.

Potom skupnega nakupa kmetijskih potrebščin in skupne prodaje pridelkov kmetijstva se odstranijo nereelni, izkoriščujoči prekupci, dobi se boljše in cenejše blago, dobiček, katerega ima drugače cela vrsta trgovcev, ostane kmetu in kar se mora posebno povdariti, združeni kmetje dobijo vpliv na svetovni trg in cene. Seveda ne more tega doseči posamezna rajfajzenovka, pač pa zveze rajfajzenovk; dandanes so povsod združene rajfajzenovke v zvezi z drugimi kmetijskimi zadrugami bodisi po narodnosti, bodisi po deželah v zveze in sicer denarne in blagovne. Namen denarnih zadrugh zvez je izjednačenje denarja med članicami, revizija, pouk. Namen blagovnih zadrugh zvez je posredovanje skupnega nakupa in skupne prodaje, vpliv na proizvodnjo blaga, boljše kakovosti in pouk v kmetijstvu. Rajfajzenovke so pa tudi najtrdnjša podlaga vsem ostalim zadrugam, kakor mlekarjam, stavbenim zadrugam, skladiščem itd.

Za povzdigo gospodarstva skrbijo s tem, da vsako leto podeljujejo del čistega dobička v izsuševanje travnikov, nakup kmetijskih strojev, napravo tehtnic, mlinov, sušilnic za sadje, za ustanovitev zavarovalnic za ljudi in živino, za starostno preskrbljenje, olajšujejo bremena občine s tem, da prispevajo za napravo vodovodov, popravo cest, cerkev, šol, nakup učil za šole, ustanovitev knjižnic itd.

Rajfajzenovke nastopajo proti razkosevalcem posestev, skušajo same posestva, katera posestnik radi prevelikih dolgov ne more obdržati, kupiti in ista celotna prodati kmetom ter s tem ohranjajo kmečki stan in zabranjujejo, da ne delajo razni razkosevalci posestev ogromne dobičke na račun kmečkega stanu.

II. Nravno-vzgojevalni pomen.

Ljubezen do bližnjega, samopomoč, samouprava, lastna odgovornost so temeljna načela rajfajzenovk; ravno v teh načelih leži njih nravno-vzgojevalni pomen.

Neomejeno poroštvo daje jamstvo, da se bodo vsi posli izvrševali previdno in vestno, se izključevali vsi posli, ki so spojeni z nevarnostjo, ker so vsi udje s svojim celim premoženjem udeleženi in imajo udje, posebno pa načelstvo in nadzorstvo interes na tem, da posojilnice pravilno poslujejo. Na čelu zadrug stoje najzmožnejši in najuglednejši možje cele

občine oz. fare, njih brezplačno delo in občevanje ž njimi upliva zelo ugodno in vzgojevalno na ostale ude.

Podeljuje se osebni kredit in sicer le poštenim, delavnim in varčnim gospodarjem; pijanci, igralci, zapravljivci in lenuhi ne dobe posojil. Pri vsaki prošnji se mora omeniti namen, v katerega naj služi posojilo, kakor n. pr. izplačanje dolgov, dedičev, izboljšanje posestva, gospodarskih poslopij, nakup živine itd.; na ta način rešijo rajfajzenovke v slučaju raznih nezgod marsikaterega pridnega kmeta propada in v marsikatero hišo, kjer je vladal obup, se spet povrne sreča in zadovoljnost, veselje do dela, pogum in čut dolžnosti. Ker se ozirajo rajfajznovke na kreditno potrebo in kreditno vrednost, se odvaja ljudstvo od razkošnosti in zapravljivosti ter navaja k skrbnemu gospodarstvu, k redu, točnosti in zmernosti. Komur se v sili pomaga, dobi zaupanje do človeštva, prešinja ga zavest, da leži le v skupnem delu rešitev.

Posojuje se na krajšo dobo, navadno 1—4 let, v potrebi pa tudi na daljšo dobo, posojilo se ne more brez zelo tehtnega vzroka odpovedati, pač pa mora dolžnik vsako leto odplačati del kapitala.

Kolikega pomena je letno odplačevanje kapitala, naj pojasni sledeči slučaj: Neki posestnik si izposodi 1000 K po $4\frac{1}{2}\%$ za dobo 10 let. Ako bi si ta denar izposodil pri kaki banki ali pri kakem zasebniku, bi plačal vsako leto 45 K obresti, v teku 10 let 450 K obresti in bi še dolgoval ves kapital. Ako pa si denar izposodi pri rajfajznovki, mora plačevati vsako leto 100 K kapitala nazaj in se s tem znižajo obresti

1. leto	1000 K	po $4\frac{1}{2}\%$	znašajo obresti	45.—	K
2. „	900 „	„	„	40.50	„
3. „	800 „	„	„	36.—	„
4. „	700 „	„	„	31.50	„
5. „	600 „	„	„	27.—	„
6. „	500 „	„	„	22.50	„
7. „	400 „	„	„	18.—	„
8. „	300 „	„	„	13.50	„
9. „	200 „	„	„	9.—	„
10. „	100 „	„	„	4.50	„

Skupno znašajo obresti, katere je plačal rajfajznovki 247.50 K, torej **za 203.50 K manj**, kakor če bi pri drugih denarnih zavodih vzel denar na posodo in plačan je na lahek način tudi dolg.

Raiffeisenova slika.

Uradno sobo vsake rajfajzenovke bi morala diti slika očeta zadružništva. Mnogo članic nam je že izrazilo željo, da bi jim preskrbela „Zadružna Zveza“ čedno sliko očeta Raiffeisena. Ker pa bi bila slika pretežno cenejša in boljša, ako se naroči obenem mnogo izvodov, zato pozivljamo naše članice-rajfajzenovke in druge zadruge, naj nam javijo, da žele

kupiti eno sliko. Slika bo lepa, s slovenskim napisom in ne bo stala nad 5 kron. Upamo, da se bo oglasilo zadostno število naročnikov oziroma naročnic.

Gospodarska zveza v Ljubljani

prosi tiste svoje člane, kateri so **s prispevkom po 2 K** za letošnje leto še na dolgu, da ga takoj dpošljejo.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice za Izlake in okolico,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. avgusta 1906 ob $\frac{1}{2}$ 4. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Odobritev računa za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

NB. Ker zadnji občni zbor z dne 24. junija ob $\frac{1}{2}$ 4. in 4. uri vsled prepičle udeležbe ni mogel dnevnega reda primerno rešiti, zato se skliče opetno občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih članov.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Laškem,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 5. avgusta 1906 ob 4. uri popoldne v svoji lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1905.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Računski zaključki.

Buzetsko društvo za štednju i zajmove,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, upravno leto 1905.

Člani: začetkom l. 1905 —, v upravnem letu pristopilo —, odpadlo —, koncem leta 1905. —.

Deleži: začetkom l. 1905. —, v upravnem letu prirastlo —, izplačano —, koncem l. 1905. —; odpovedano: —.

Denarni promet: K ---.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Gotov. začet. l. 1905	1 057	22	Posojila	127.242	59	Gotov. 31. dec. 1905	1.369	82	Hranilne vloge . . .	116 551	04
Vrnjena posojila . . .	46.432	12	Vrnjena izpos i vlog.	150.510	18	Posojila	314.355	82	Izposojila	264.946	28
Vloge in izposojila . . .	271.420	78	Tekoći račun	87.640	24	Zaostale obr. posojil	8 479	24	Deleži	3.908	—
Tekoći račun z zvezo	68.359	88	Plačane obresti	133	33	Rezervni zaklad . . .	4 878	76	Predpl. obr. od pos.	64	09
Prejete obresti	17.089	58	Kap. obresti vlog	6 943	59	Naložen denar	501	—	Rez. zaklad	4.878	76
Deleži	444	—	" " " izpos.	7.629	61	Tekoći račun	41 543	88	Čisti dobiček	1.887	04
Pristopnina	222	—	Deleži " " "	28	—	Inventar nepremični	20.430	—			
Upr. in uradni prisp.	193	64	Razni stroški	23.985	86	Inventar premični . . .	276	69			
Povrnjena stanarina	264	—	Got. koncem l. 1905	1.369	82	Delež pri Zadr. zv.	400	—			
	405.483	22		405 483	22		392 235	21		392.235	21

Ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za IV. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 95, v upravnem letu pristopilo 32, odpadlo 2, koncem leta 1905. 125.

Deleži: začetkom leta 1905. 95, v upravnem letu prirastlo 32, izplačano 2, koncem leta 1905. 125; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 307.610-21.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Deleži	64	—	Deleži	4	—	Posojila	152 653	60	Deleži	250	—
Hran. vloge s kapit. obrestmi	70.160	88	Vzdig. hran vloge	36.869	91	Tekoći račun z zvezo	29.080	61	Hranilne vloge s kapital obrestmi . . .	181.410	86
Vrnjena posojila	25.456	74	Dana posojila	71.940	49	Inventar premični . . .	206	52	Predplač. obr. izpos.	804	12
Tekoći račun z zvezo	47 970	82	Tekoći račun z zvezo	36 793	07	Zaostale obr. posojil	663	64	Rezer. zaklad z obr.	944	07
Obresti tek. računa	1 812	87	Obr. hran. vlog kap.	90	90	Tiskovine in knjige	154	29	Čisti dobiček	834	54
Plačane obresti od posojil	5.497	88	Obr. hran. vlog kap.	6 725	71	Delež pri Zadr. zvezi	1.000	—			
Upr. in urad. stroški	209	80	Povrn. obresti pos.	84	25	Got. 31. decem. 1905	484	93			
Pristopnine	32	—	Upr. in urad. prisp.	162	50						
Tiskovine	44	30	Rent. dav. in nep. pr.	77	52						
Gotov. zač. leta 1905	2.788	28	Tiskovine	4	29						
			Doplać deleža zvezi	800	—						
			Gotov. konec l. 1905	484	93						
	154 037	57		154 037	57		184.243	59		184.243	59

Centralna posojilnica v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za V. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 871, v upravnem letu pristopilo 155, odpadlo 4, koncem leta 1905. 1022.

Deleži: začetkom leta 1905. 942, v upravnem letu prirastlo 155, izplačano 4, koncem leta 1905. 1093, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 5,251.234-04.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
K	h		K	h		K	h		K	h	
Hran. vloge	660.054	30	Hranilne vloge	427.158	18	Posojila	1203.970	03	Deleži	25.550	—
Posojila z obrestmi	197.227	64	Posojila z obrestmi	555.855	83	Zaost. obresti posojil	16 183	64	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti . . .	1455.488	48
Tekoći račun z zvezo	1756.178	29	Zamudne obresti	55	11	Efekt. z obrestmi	7 479	—	Predpl. obr. posojil	8 596	87
Glavni in oprav. del.	508	—	Glavni in oprav. del.	404	—	Inventar	1 288	48	Tekoći račun z zvezo	115.635	50
Zamudne obresti	1.168	11	Tekoći račun	1630.295	70	Tiskovine	1.256	46	Rezerv. zaklad	6.135	29
Upr. in urad. prisp.	6 579	16	Tekoče obresti	47	74	Tekoći račun s kap. obrestmi	373 867	78	Razpoložni zaklad	85	39
Pristopnine	158	—	Deleži Krojaške zadr.	2.056	40	Deleži krojaške zadr. z obrestmi	11.437	74	Dividende	410	79
Tekoč. in efekt. obr	1.429	43	Upr. in urad. stroški	10 091	79	Gotov. 31. dec. 1905	4-559	14	Čisti dobiček	9.139	95
Inventar	28	21	Inventar	123	22						
Gotov. 31. dec. 1904	9.130	90	Knjige in tiskovine	117	22						
			Dividende	967	71						
			Razpolož. zaklada	730	—						
			Got. 31. decem. 1905	4 559	14						
	2632 462	04		2632 462	04		1620.042	27		1620 042	27

Mlekarska zadruga v Ledinah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo za VIII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 62, v upravnem letu pristopilo 0, izstopili 4, koncem leta 1905 58.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 113, v upravnem letu prirastlo 0, odpadlo 7, koncem l. 1905 106, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 23.595.66.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost l. 1904	391	24	Izplačani deleži . . .	42	—	Terj. na bl. pri zad.	915	93	Deleži	636	—
Prejemki za blago . .	11.682	63	Vrnjena izposojila . .	160	—	Terjatve na blagu pri nezadružnikih . .	763	65	Izposojila	160	—
Vrnjeni del. Logaški mlekarni	10	—	Izdatki za blago . . .	8.020	06	Vred. neprem. inven.	757	18	Dolg na blagu zad.	672	59
Za gumi in zaboj . .	4	42	Voznina	43	70	Vred. prem. invent. .	800	49	Rezervni zaklad . .	2.974	51
Preostanek desetink vinarja	3	63	Inventar premični . .	174	65	Nalož. v posojilnici	800	—	Čisti dobiček	196	68
			Upravni stroški . . .	1.347	40	Nedvig. obr. nalož. denarja	14	35			
			Vlož. pos. Idrija . .	800	—	Gotov. konec l. 1905	588	18			
			Posoj. zadružnikom .	915	93						
			Got. koncem l. 1905	588	18						
	12.091	92		12.091	92		4.639	78		4.639	78

Zeljarska zadruga za ljubljansko okolico,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za V. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 36, v upravnem letu pristopilo 0, odpadlo 3, koncem leta 33.

Deleži: stanje začetkom leta 42, v upravnem letu prirastlo 0, izplačano 3, koncem leta 39; odpovedano 0.

Denarni promet: K 36.279.05.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost l. 1904.	171	47	Izdatki za blago . . .	15.789	71	Vrednost blaga . . .	5.816	85	Deleži	770	—
Vplačani deleži . . .	143	—	Inventar premični . .	148	—	Terjatve na blagu pri nezadružnikih	15.396	81	Izposojila	13.424	05
Izposojila	753	53	Davki	15	99	Inventar nepremič.	8.064	80	Dolg na blagu zadr.	2.997	45
Prejemki za blago . .	17.123	01	Upravni stroški . . .	1.490	78	Inventar premični . .	2.552	56	Dolg na blagu nezad.	13.642	39
Prehodni	1	10	Obresti izposojil . .	642	46	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Rez. zaklad s prisp.	768	18
			Gotov. 31. dec. 1905	105	17	Gotov. konec l. 1905	105	17	Čisti dobiček	534	12
	18.192	11		18.192	11		32.136	19		32.136	19

Slovensko delavsko stavbeno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VII. upravno leto 1905.

Člani: stanje začetkom leta 1905 160, v upravnem letu prirastlo 0, izstopil 1, koncem leta 1905 159.

Deleži: stanje začetkom leta 1905 160, v upravnem letu prirastlo 0, odpadlo 1, koncem leta 159, odpovedano: 34.

Denarni promet: K 56.049.63.

Prejemki (Debet)	K	h	Izdatki (Kredit)	K	h	Imetje (Aktiva)	K	h	Dolgovi (Pasiva)	K	h
Blag. preost l. 1904	2.204	78	Stavbeni material . .	4.600	—	Delež pri Zadr. zv.	200	—	Deleži	1.556	—
Amortizacija	17.856	29	Stavbena dela	204	88	Vredn. nepr. invent.	11.319	01	Izposojila	42.648	40
Obresti	6.303	77	Vrnjena izposojila . .	10.474	81	Terjatve na hišah pri članih	75.630	79	Hranilne vloge s kapitaliz. obrestmi .	53.283	15
Za odprodano zem. Zamudne obresti . .	1.959	95	Vrnjene vlog. članov	800	—	Terjatve na stavb. gradivu	245	—	10% vloge članov .	900	—
Razno	37	20	Vrnjena amortizacija	1.077	25	Terjatve na zemljišč.	3.928	40	Dolg pri upnikih . .	168	72
Obresti od terjatev na zemljišču . .	47	05	Plačane obresti . . .	3.964	11	Terjatve na obr. od terjatev na hizah	2.081	28	Čisti dob. za l 1905	78	89
			Naloženi denar . . .	4.428	—	Obresti pri terjativah na stavb. gradivu	12	25			
			Upravni stroški . . .	314	98	Naložen denar	4.447	56			
			Obresti od dolga na stavb. materialu in pomota pri tem prejšnjih let . . .	1.049	51	Gotov. 31. dec. 1905	770	87			
			Davki	486	62						
			Izplačani deleži . . .	10	—						
			Razni	229	22						
			Gotov. 31. dec. 1905.	770	87						
	28.410	25		28.410	25		98.635	16		98.635	16

Hranilnica in posojilnica pri Sv. Kunigundi na Pohorju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za VI. upravno leto 1905.

Člani: začetkom l. 1905 84, v upravnem letu pristopilo 9, odpadlo 1, koncem leta 1905. 92.

Deleži: začetkom l. 1905. 84, v upravnem letu prirastlo 9, izplačano 1, koncem l. 1905. 92; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 130.663.71.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	90	—	Deleži	10	—	Posojila	58 722	56	Deleži	1 040	—
Hranilne vloge s kapital obrestmi	32.791	20	Vzdig. hran. vloge	27.184	75	Tekoči račun	11.358	50	Hran. vloge s kapit. obrestmi	77.311	43
Vrnjena posojila	7 565	87	Dana posojila	6.389	58	Inventar premični	481	06	Predpl. obr. od pos.	86	27
Tekoči račun z zvezo	19.979	31	Tekoči račun	23 573	90	Inventar nepremični	1.709	74	Rezervni zaklad s pr.	1.219	09
Obresti tek. računa	409	40	Inventar nepremični	1.709	74	Zaostale obr. posojil	1 751	97	Čisti dobiček	469	21
Plačane obresti od posojil	2 295	67	Obr. hr. vlog izpl.	221	84	Delež pri Zadr. zv.	404	—			
Upr. in uradni prisp.	103	31	Obr. hran. vlog kap.	2.857	41	Gotov. 31. dec. 1905	5 702	17			
Pristopnina	9	—	Povrn. obresti pos.	26	72						
Zamudne obresti	73	89	Upr in urad. stroški	115	70						
Najemnina	222	—	Rent. dav. in nep. pr.	42	34						
Gotov. zač. l. 1905	4.643	29	Nagrada	66	—						
			Tiskovine	82	79						
			Doplač deleža zvezi	200	—						
			Gotov. konec l. 1905	5.702	17						
	68.182	94		68 182	94		80 126	—		80 126	—

Štokovsko društvo za štednju i zajmove,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za III. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 142, v upravnem letu pristopilo 106, odpadlo 1, koncem leta 1905. 274.

Deleži: začetkom leta 1905. 142, v upravnem letu prirastlo 106, izplačano 1, koncem leta 1905. 274; odpovedano: 0.

Denarni promet: K 202.405.93.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Gotov. zač. leta 1905	682	20	Doleži	4	—	Got. 31. decem. 1905	2 999	27	Deleži	851	—
Deleži	318	—	Izplačane vloge	137	17	Posojila	89 652	47	Hran. vloge in pos.	70.536	19
Nam dane vloge in posojila	42 401	83	Tekoči račun z zvezo	7 966	80	Tekoči račun z zvezo	1.703	98	Tekoči račun	38.592	15
Tekoči račun z zvezo	44.982	57	Naložene obresti	2 848	19	Zaostale obr. posojil	2.044	62	Rezerv. zaklad	1.427	48
Posoj. zedružnikom	9 702	22	Posoj. zadružnikom	71.906	05	Tiskovine in knjige	88	74	Čisti dobiček	1.504	60
Tekoče in zaost. obr.	1.812	05	Razno	20.166	49	Inventar premični	1 303	80			
Razno	3.129	83				Inventar nepremični	14 818	54			
						Delež pri Gosp. zv.	100	—			
						Delež pri Zadr. zvezi	200	—			
	103 028	70		103.028	70		112.911	42		112.911	42

Hranilnica in posojilnica v Trnovem,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XII. upravno leto 1905.

Člani: začetkom leta 1905. 690, v upravnem letu pristopilo 41, odpadlo 6, koncem leta 1905. 725.

Deleži: začetkom leta 1905. 690, v upravnem letu prirastlo 41, izplačano 6, koncem leta 1905. 725, odpovedano: 0.

Denarni promet: K 793.304.57.

Prejemki (Debet)			Izdatki (Kredit)			Imetje (Aktiva)			Dolgovi (Pasiva)		
	K	h		K	h		K	h		K	h
Deleži	82	—	Deleži	12	—	Posojila	655 559	14	Deleži	1.450	—
Hranilne vloge s kapitalizov. obrestmi	179.161	39	Vzdig. hranil. vloge	154.418	36	Inventar premični	1.536	07	Hranilne vloge s kapitalizov. obresti	410.125	65
Vrnjena posojila	87.674	99	Dana posojila	146.827	82	Zaost. obresti posojil	10.956	09	Tekoči račun z zvezo	270 025	10
Tekoči račun z zvezo	85.703	20	Tekoči račun s zvezo	52.665	85	Tiskovine	500	—	Predpl. obr. posojil	1 046	71
Plač. obr. od posojil	36 099	35	Inventar premični	64	02	Delež „Zadr. zvezi“	1 000	—	Rezer. zaklad s prisp.	12.247	75
Upr. in urad. prisp.	803	87	Obr hr. vl. izplačane	1.426	76	Delež pri Ljud. pos	4	—	Čisti dobiček	1.612	57
Pristopnina	22	—	Obr. hr. vl. kapitaliz.	15.372	33	Naložen denar	12 750	52			
Prehodni	655	10	Obresti tek. računa	12 041	36	Prehodni	303	55			
Gotov. začetkom leta	13.479	59	Obr. pos. povrnjene	85	21	Gotov. 31. dec. 1905	13 898	41			
			Upr. in urad. stroški	4.323	72						
			Naložen denar	1.693	62						
			Prehodni	852	03						
			Got. 31. decem. 1905	13.898	41						
	403 681	49		403 681	49		696 507	78		696.507	78

GOSPODARSKO BERILO.

Hrvatsko-slavonska zemaljska izložba stoke, (konja, goveda, svinja, ovaca i koza) peradi, pčela, mliekarskih proizvoda, krmiva, gospodarskih strojeva, vinogradarstva, voćarstva i uresnog vrtljarstva g. 1906. u Zagrebu.

PROGRAM.

Na temelju naredbe svjetloga Bana kraljevinah Hrvatske, Slavonije i Dalmacije od 17. listopada 1905. broj 78326, prirediti će se u glavnom gradu Zagrebu tečajem mjeseca rujna 1906. zemaljska izložba stoke (konja, goveda, svinja, ovaca i koza), peradi, pčela, mliekarskih proizvoda, krmiva, gospodarskih strojeva, vinogradarstva, voćarstva i uresnog vrtljarstva, eventualno, bude li godina povoljna i izložba voća i groždja.

Izložba ima da predoči gospodarima domovine naše današnje stanje gori navedenih toli važnih gospodarskih grana unutar područja kraljevinah Hrvatske i Slavonije. Ona ima nadalje da nam pokaže, kako u nas valja rečene gospodarske grane da razvijati. Konačno joj je svrha i ta, da stranom svijetu, kamo u glavnom ide izvoz naših gospodarskih proizvoda prikaže, što imademo, te koja su u nas najbolja vrela za robu, koju on traži.

Biti će jedna od najvažnijih zadaća izložbenog priredjenja, da se što više interesenata iz inozemstva, koje naši gospodarski proizvodi zanimati mogu, o izložbi obavjesti i na posjet njezin sklone. — Uz to služiti će izložba i tome, ga se domaći naši gospodari upoznađu sa domaćim proizvođačima raznih potrebitinah, koje, radi nepoznavanja domaćih producenata, — prečesto još iz inozemstva dobavljaju.

Ovako će izložba biti isto tako poučna za svakog misaonog gospodara, kao što će nam donieti i materijalnih probitaka.

Izložba obuhvaća sliedeće skupine:

I. Stoka.

A. Konji.

1. Konji teškog soja za tegljenje:

- a) pastusi razplodu dorasli (preko 3 godine),
- b) pastusi mladi (od 1 do 3 godine),
- c) kobile sa ždriebetom do 1 godinu starim,
- d) ždriebice od 1 do 3 godine.

2. Konji lagljeg soja za jašenje i vožnju

u kasu:

- a) pastuci razplodu dorasli (preko 4 godine),
- b) pastuci mladi (od 1 do 3 godine),
- c) kobile sa ždriebetom do 1 godinu starim,
- d) ždriebice od 1 do 3 godine.

3. Magarci i mule.

B. Goveda.

1. Crveno-šara goveda.

Čistokrvna pingavsko-möllthalska pasmina:

- a) bikovi razplodu dorasli i mladi bikovi preko 6 mjeseci stari,
- b) junice preko 6 mjeseci stare,
- c) krave s teletom,
- d) krave muzare bez teleta.

Čistokrvna simenthalska pasmina:

a), b), c), d), kao pod 1.

Križanci ovih pasmina sa domaćom stokom:

a), b), c), d), kao pod 1.

2. Podolska goveda kao pod 1.

3. Goveda inih pasmina kao pod 1.

4. Towljena goveda (volovi, krave, bikovi).

5. Volovi za tegljenje.

C. Svinje.

1. Englezke pasmine:

- a) biela, srednja i velika,
 - b) crna (bekširska).
2. Križanci englezke pasmine sa domaćim raznim pasmina.

3. Turopoljska pasmina.

4. Mangalica (biela, crna i bielo-trbušasta).

5. Ine pasmine.

D. Ovce i koze.

E. Pomagala stočarstva (internacionalno).

II. Perad.

1. Kokoši i pietlovi.

2. Guske i patke.

3. Purani.

4. Golubovi.

5. Ina perad.

6. Jaja za eksport, sortirana i pakovana, perad zaklana.

7. Strojevi za umjetno valjenje peradi.

8. Ini strojevi i potrebštine za peradarstvo (internacionalno).

III. Pčelarstvo.

1. Živi pčelci u košnicama razna sustava.

2. Košnice i ini pčelarski alat, pčelinjaci.

3. Med, proizvodi od meda.

IV. Mljekarstvo.

1. Svjež maslac i maslo.

2. Sir.

3. Konzervirano mlieko i ine mljekarske konzerve.

4. Kazein.

5. Mljekarski strojevi (internacionalno).

V. Krmiva (internacionalno).

1. Sijeno i slama priredjeni za eksport, za potrebu vojničtva i t. d.
2. Ensilaža.
3. Kriepka krmiva (posije, tušak, krmivo brašno, uljene pogače i t. d.).
4. Sjeme krmivih bilina.
5. Strojevi za tlačenje sjena i pripravu krme.

VI. Gospodarski strojevi (internacionalno).

1. Plugovi, valjci, brane.
2. Kultivatori.
3. Sijala.
4. Kosila.
5. Mlatila.
6. Strojevi za čišćenje žitka.
7. Ini gospodarski strojevi.
8. motori.

VII. Voćarstvo i vinogradarstvo.

A. Voćarstvo.

1. Voćke ciepljene visokostablovite.
" " polustablovite.
" " čučavice.
" " sadnice divljake.
2. Strojevi za kozerviranje voća (internacionalno).
3. Ino voćarsko orudje (internacionalno).

B. Vinogradarstvo.

1. Loza domaća.
2. Loza američanska neciepljena i ciepljena.

VIII. Uresno vrtljarstvo.

Vino i rakija se ne će na izložbi izlagati niti nagradjivati. Nu da se omogući proizvođačima vina, rakije i t. d., da svoje proizvode iznesu pred javnost, urediti će se u izložbi kušaone za vino, rakije i t. d., u kojima će se ovi proizvodi točiti uz stalne cijene na čaše ili u bocama. Kušaone biti će trovrstne:

1. Zajednička velika kušaona, u kojoj će izložbeno povjereništvo po svojim organima dati točiti pića.

2. Posebne male kušaone (lože), koje su smještene u anexima zgrade zajedničke velike kušaone, te se iznajmljuju uz plaćanje pristojbe od 120 kruna.

U tim malim kušaonama imaju oni, koji su ih najmili, sami voditi brigu oko razpačavanja svojih proizvoda.

3. Posebni paviljoni, koji stoje sami za sebe, te se imaju podizati po dotičnicima samim, koji i sami imaju voditi brigu oko razpačavanja svojih proizvoda.

Proizvođači, koji reflektiraju na posebne male kušaone ili posebne paviljone, imaju se glade potanji uputa obratiti izravno na podpisanog kr. vladnog izložbenog povjerenika

Proizvođači, koji žele svoje proizvode prodavati u zajedničkoj kušaoni, neka svoje prijave istim putem, kao ostale prijavnice za tu izložbu, ovamo dostave.

Ovi proizvođači imaju zajedno sa prijavnicom priposlati po jedan ogledak svakog prijavljenog vina, koje će se povjerenstveno kušati i na temelju toga prijavitelj obavjestiti, da li se njegova prihvaća ili ne. Prihvatiti se mogu samo vina zrela za boce (Flaschenreif).

Od svaki vrsti vina mora dotičnik priposlati kasnije za kušaonu barem 50 boca (za biela vina zelene renske, za crna bordoške boce od 0.7 litre), od rakija barem 10 boca od 0.5 litre uz naznaku cijene, koju zahtjeva za svaku bocu. Boce će se na zahtjev priposlati uz en gros cieniu. Etikete itd. imade svatko sam na boce staviti itd., — osim ako izričito želi, da to učini izložbeno povjerenstvo. Samo takovi producenti, koji svoj proizvod stavljaju u posebnim bocama (u ubliku četurice, pehara itd.) u promet, mogu ga u tim bocama i priposlati za kušaonu. Vino tako priposlano prodavat će izložbeno povjerenstvo u korist dotičnih producenata, te će pribiti k cijeni, ustanovljenoj po producentu u ime troškova 10%, a uz to i iznos točarine odnosno gradske uvoznine.

Neprodana vina vratiti će se producentom nakon izložbe.

Trajanje izložbe.

Svečano otvorenje izložbe osim odjela: stočarstvo, perad, pčele i mliekarskih proizvoda, usliediti će 1. rujna 1906.

Izložba stoke, peradi, pčela i mliekarskih proizvoda otvoriti će se 15. rujna i trajati će do uključivo 19. rujna.

Izložba voća i groždja otvoriti će se 20. rujna i trajati će do 30. rujna, kojim se danom izložba u obće zaključuje.

Posebna priredjivanja za vrijeme izložbe.

Utakmice (konkurencije) obdržavati će se na razne dane, koji će se kašnje ustanoviti:

1. Za vina domaćih vinogorja ponajprije za svako posebice, a tada za sva zajedno tim načinom, da će posjetitelji izložbe odnosno kušaoci vina glasovnicama moći podati svoje mnijenje, koje im se vino čini najboljim.

U tu će svrhu na dane konkurencije vina dotičnog vinogorja biti točeno po djevojkama u narodnoj nošnji onoga kraja u čašama od 0.1 litre za cieniu od 10 filara. Uz svaku čašu dobiti će svaki kušatelj vina glasovnicu za odnosno vino, koju će moći predati u žaru za glasovanje.

Posljedak glasovanja objelodanjivati će se putem novina.

Na konkurenciju metnuti će se ipak samo vina onih producenta, koji to sami žele.

2. Za gospodarske strojeve i to predvidljivo za mlatnju, za čišćenje žitka, za prešanje voća i groždja, za sjeckanje, za mlićarske strojeve itd.

Predavanja uz praktične demonstracije.

Predhodno su uzeta u izgled sljedeća predavanja:

1. O gospodarskim strojevima.
2. O konzerviranju voća, pravljenju konzerva, voćnih sukova, ukuhanog voća, pekmeza itd. specijalno za kućanice.
3. O pakovanju groždja i voća za eksport.
4. O umjetnom valenju peradi, tovljenju, klanju i pakovanju peradi za eksport.
5. O pčelarstvu, dobivanju meda in voska.
6. O mlićarstvu i baratanju modernim mlićarskim orudjem.
7. O gospodarskim melioracijama tla, specijalno o drenaži.
8. Spremanje, sortiranje, pakovanje jaja za trgovinu.
9. O gojitbi kunića.
10. O podkivanju konja i njezi kopita.

Predvadjanje nagradjene stoke biti će za trajanja izložbe stoke vsaki dan prije i poslje podne u posebnom u tu svrhu uredjenom prostoru izložbe.

Naučni izleti.

1. Na zemaljsko dobro Božjakovinu svakog ponedjeljka dok izložba traje (na cijeli dan).
2. Na kr. gospodarsko učilište u Križevcima svake nedjelje dok izložba traje (na pol dana).
3. Na privatna vlastelinstva i gospodarske tvornice po kasnijem rasporedu.

Za te izlete se imadu sudionici javiti dan prije u izložbenom uredu, koji će u izložbi smjesten biti.

Zabave i svečanosti ustanoviti će se posebnim programom.

Obće ustanove izložbe.

U skupinama „Krniva“, „Gospodarski (mlićarski, vinogradarski, voćarski i. t. d.) strojevi“ i „Pomagala stoćarstva“ može svatko izložiti (internacionalno), u ostalim samo gospodari iz područja krajevina Hrvatske i Slavonije.

Za izložbeni prostor plaća se u prvoispomenutim skupinama (krmiva, gospodarski strojevi i pomagala stoćarstva):

1. U nadkrivenom prostoru pristojba po 1 m² od 4 K (četiri K).

2. U otvorenom prostoru ne plaća se nikakova pristojba.

Za stoku, perad, pčele, mlićarske proizvode, vinogradarske i voćarske izložke, te za uresno vrtljarstvo, ne plaća se nikakova pristojba.

Prijave za izložbu primaju se do 1. svibnja t. g. te se i madu dostaviti na adresu kr. vlad. izložbenog povjerenika.

Kasnije stigle prijave mogu se uvažiti samo prama razpoloživom još prostoru.

Prijavitelji biti će u najkraćem roku ubavješteni o prihvatu ili neprihvatu njihove prijave. Eventualna pristojba imade se namiriti po dobivenoj ubavjesti o prihvatu prijave u roku od 14 dana.

Izložbeni predmeti (ne živi) uživaju na kr. ug. drž. željeznicama pogodnost, da se bezplatno odpremaju sa izložbe izložitelju natrag.

Stoka opredieljena za izložbu, odprema se na kr. ug. drž. željeznicama uz sniženu tarifu, koja valja za razplodnu stoku.

Glede pogodnostih na inim željeznicama slediti će shodna oglašnja.

Sve životinje moraju biti providjene propisnom marvinskom putnicom i brojem pod kojim će biti unešene u katalogu izložbe. Taj će se broj (na tablici) dostaviti svakom izložitelju prije nego bude živinu na izložbu odpremao. Krma i stelja za stoku prodavati će se na izložbenom prostoru uz posebnim cijenikom ustanovljene ciene, tamo će se dobivati i užeta za stoku, čabri za napajanje, česala i. t. d. Mlieko od krava — u koliko stranke ne budu same s njime razpolagale — odkupiti će se takodjer po posebnom cijeniku na izložbi samoj.

O vrstnoći izloženih životinja i predmeta suditi će za svaku skupinu posebno sastavljena povjerenstva (jurye), koja će i nagrade dopitavati.

Za veće posjednike i izložitelje ustanovljene su počastne nagrade (umjetnine, diplome, i medalje), za manje gospodare novčane nagrade, od kojih najviše iznose po 300 kruna.

O svim izloženim predmetima i životinjama biti će sastavljen katalog, koji će posjetiteljima moći kasnije služiti kao adresar izložiteljah, tvrdkah i. t. d. Za katalog primaju se u svrhu reklame oglasi, za koje se plaća:

za čitavu stranu	30 kruna,
za pol strane	20 kruna,
za četvrt strane	15 kruna,

Sve poblize objave daje kr. vladni izložbeni povjerenik.

Naprednikove kokoši.

Oče naprednik, Vi hočete tedaj napraviti iz svojih kurjih gred zlato jamo, cekin za cekinom naj Vam prifrči iz kokošnjaka v omaro in kokoš naj bo sreča in blagor Vaše domačije. Ino, to je lahko in urno rečeno, ne tako zlahka pa izvršeno. A da se pa le narediti. Le poslušajte me, očka Naprednikov, v nedeljo popoldne, ko pridete od krščanskega nauka in ste vprašali mlajše fantine in dekleta, koliko jim je ostalo v glavi od nauka, pokličite k sebi sosede in vzemite si za možati predmet svojih razgovorov domače kokošarstvo.

Glejte, ljubi oče Naprednik, za dobičkonosno perutninorejo je treba najpreje pravilnih kokošnjakov. Ako takih nimate in jih tudi ne morete napraviti, potem rajše pustite kure pri miru. Pri nas je po zimi mrzlo in ostro vreme, cele dni dežuje. Mokrega mraza pa kokoš ne prenaša, to je zanjo strup. Kurji hlev naj bo visok tako, da hodiš lahko po konci v njem, biti mora lepo gorak in dovolj zračen, a Bog ne zadeni prepaha! Prepah je smrt za perutnino!

Kure sede rade na drogovih, toda ti morajo biti okrogli in vsaj 8 cm debeli, če hočeš, da živali sede mirno. Drogovi pa ne smejo biti eden visoko, drugi nizko, ampak vsi v enaki višini, drugače skačejo živali gori in doli, kajti vsaka hoče sedeti najvišje.

Tudi prenizko ne smejo biti drogovi, vsaj pol metra naj bodo od tal in 40 cm drug od drugega. Na tla potresi peska, pomešanega s pepelom in apnom, zelo dobro je tudi nekoliko suhe, zdrobljene šote pomešane z apnom.

Ako si ne morete napraviti posebnega kurnika, si utegneta pomagati tudi z govejim hlevom. Treba vam je le nekoliko pomisliti, kam bi lahko pribili kako desko in nanjo pritrdili nekaj iz slame pletenih gnezd, samo da tje ne more nikak prepah. V hlevu je toplo; kokoši živini prav nič ne škodujejo in tako imate dve muhi na en mah. Topel, zdrav hlev je prvi pogoj vspešne perutninoreje, zdaj pa v ta hlev pravo kokoš.

Ja, pravo kokoš! Naša navadna kura, ki jo imamo, v marsičem ne ugaja. Je velikrat premajhna, do 2 funtov težka, leže majhna jajca, komaj 5 do 6 *dlg* težka, pozno začne nesti, prerada koči in zoper to bolezen nobeno pomakanje v gnojnico nič ne pomaga, kadar pa nese, gre prav rada na skrito mesto, da jajec ne najdete. To ni vse skupaj nič, zato proč s takimi živalmi, proč v kuhinjski lonec! „Kakšne kokoši pa si naj napravim?“ tako vprašate. Vidite, stvar je taka: Najpreje se vprašajte, ali hočete prodajati bolj jajca ali pa raje živali za meso. Ako mislite bolj na jajca, tedaj si nabavite laško puto. So kaj lepe živali, ne izbirčne v piči, so dobre koklje in neso veliko jajec. Prave italijanke imajo rmene

noge, rmen kljun, in rdeč, doli viseč greben, ki stoji samo pri petelinu po konci. Na barvi ni nič ležeče, naj bodo črne, pisane, skobčeve barve, a noge in kljun morajo biti rmene in greben rdeč. Najbolj prav naredite, ako pustite nekaj domačih kokoši, ki rade neso in jih križate z laškim petelinom. Taki mladiči se pri nas bolje obnašajo nego čisto pleme vsled osornega podnebja.

Splošno znese kokoš v celem življenji kakih 600 jajec: v prvem letu 20 do 30, v drugem 130 do 150, v tretjem največ, potem gre pa zopet nazaj; nad 4 leta stare ne pusti nobene kokoši. Poleg laške kokoši so dobre jajčarice tudi francoske kokoši Londonske pasme.

Ako pa greste bolj na meso, potem vam svetujem, napravite si francoske pasme lafleš ali krefker. Te kokoši nastavijo obilno mesa na prsih in ledjih, pa neso tudi precejšnja jajca, a imeti morajo dobro pičo. Zelo vam priporočam križanje vaših kokodajsk z dobrim lafleškim petelinom, ako hočete mesnatih kokoši in posebno mlade lafleške se dajo opitati prav hitro in dobro. V 14 do 20 dneh mora biti pitanje končano.

Dobro sicer vem, da imate po dvoriščih eden kohinkinke, drugi španjolke, tretji dorking-kokoši, četrti hamburžanke, toda pustite to šarjenje v miru, vsaka teh vrst ima na sebi kako napako, ki odvaga in uniči vse njene dobre lastnosti.

Pa še nečesa nikari ne pozabite: piče. Brez hrane ni jajca. Posebno po zimi, ko si kokoši ne morejo iskati zunaj na vrtu zrnja in črvov, je treba krmiti. Narežite prav, prav na drobno suhega sena in pomešajte ga med kuhano pičo, za kokoši je to izvrstna piča. Imenitna piča za zimo je tudi močnik iz zdrobljenega in kuhanega korenja, krompirja in pese, med katere se na vsakih 10 živali potrese pest mesne moke. Mesna moka je po zimi zelo potrebna in ne predraga. Večerjo morajo imeti kokoši po zimi že ob 3 do 4 uri.

Ako me vprašate, kje prebivajo možje, ki prodajajo laške pute, Londonke i. t. d. Vam lahko imenujem perutninarski zavod Ant. Lehrmana v Tržiču, ki izdaja tudi strokoven list za perutnistvo.

Naj bo dovolj za danes, moj ljubi očka! Poprimite se! Pomagajte gospodariti, zakaj tisoče in tisoče kronic bi lahko dobival naš slovenski kmet za jajca in perutnino, samo treba je majhno skrbti za stvar, za katero se danes nihče ne briga. F. P.

Velike napake pri vzgoji svinjske mladeži.

Vzgoja svinj morala bi biti po svoji vrednosti in važnosti mnogim bolj pred očmi in v oskrbi, da bi lahko in gotovo več dobička dajala. Temu nasproti pa je povsod mnogo pogrškov, katere hočemo tukaj na kratko omeniti.

1. Pomanjkljivost v izbiranju plemenjakov.

a) Najlepša praseta se prodavajo, namesto da bi se obdržala za pleme. Le slabotna in revna se v ta namen rabijo. Na videz se pri prvih dobi nekaj več novcev, ali v prihodnjem zarodu se vedno pozna velika škoda.

b) Ne pomišlja se tudi na to, da se s tem mnogi rodovitni prasnici skvari plod s tem, ker ni bila pravočasno in pravomočno oplojena. To se skvari na prasnici in ta napaka se baje navadno prenese na mladiče.

c) Merjasci se spuščajo brez ozira na njih sposobnost in vrednost. Gleda se mnogokrat več na nizko ceno tega. Razume se, da od slabega plemenjaka ni pričakovati lepega zaroda.

2. V tej stvari pa je tudi velika odgovornost občine, oziroma okrajnih zastopov. Teh obeh faktorjev dolžnost je, da se občine oskrbe na ta ali oni način z dobrimi plemenjaki. Še večjo skrb naj bi v tem si prizadele kmet. podružnice, katere bi si tem potom pridobile kaj lep ugled.

3. Predčasno spuščanje k plemenu mrjasca in svinje. To se zgodi običajno že v 4—5 mescih, dočim je zrelost za rast plemenjenja v 20. mescih najbolj gotova. Ako se to pokazi, pozna se gotovo na slabih potomcih.

4. Pomanjkanje gibanja. Svinje za maslo ali špeh, naj imajo bolj mir, svinje za pleme pa se morajo bolj gibati. Tako je svetovati še brejim svinjam. Ako se te ne gibljejo, je lahko mnogo slabih slučajev v razvoju pri porodu.

5. Slaba hrana svinje. S tem smo prišli do poglavitne reči. Kakoršna hrana, takšna žival, tako je navadno. Ako pa že navadna žival hira ob medlej hrani, kako pa bo prasnica dobro preživela morda do 10 mladičev. Takrat se nam pač ne sme smiliti, — seveda bolj po pameti — dati ji kaj priboljška, da s tem dobimo kaj bolj krepkega zaroda.

6. Predčasno odstavljenje prascev. To se stori po nekod že čez 3 tedne. V resnici bi se imelo zgoditi še-le v šestem tednu.

7. Slabo hranjenje praseta po odstavljenju. O tem bi se dalo še mnogo govoriti. Tukaj je nadaljevanje vzreje, in kakoršna je ta, takšno bode živinče, takšen bo uspeh. Čas se tedaj ceni po tednih, računani se živina tudi tako. Torej — skrbimo za živino!

Voda od kuhanega krompirja, kot zdravilo proti ušim pri živini.

To se priporoča kot domače zdravilo in gotovo ni škodljivo. Ušiva mesta živali, kakor vrat, obplečje itd. se natančno preišče in z imenovano vodo čvrsto izmije. V tej vodi je obilno udeležen tako imenovan „Solanin“, znan kot sredstvo proti kožnim boleznim.

Pri tej reči je pač opomniti, da se mora čuvati dati te pijače živali piti. „Solanin“ namreč zelo uničuje mrčes na životu živine, tudi mrčes na rastlinah, a je v notranjosti telesa jako strupen.

Čudno pa je, kakor se priporoča, da se z imenovano vodo najlažje čisti raznovrstna tkanina in tudi umetna kovina. V tej reči naj nas skušnje največ uče.

Statistični podatki o letini na Kranjskem v letu 1905.

Rodovitnega sveta je imela naša dežela v l. 1905: njiv 147.606 ha, travnikov 172.529 ha, vrtov 7.880 ha, vinogradov 10.485 ha, pašnikov 155.068 ha, planinskih pašnikov (alp) 13.642 ha, gozdov 442.178 ha, jezer, močvirja in ribnjakov 1.622 ha, skupaj 951.010 ha.

Letina glavnih poljskih pridelkov je znašala: pšenice se je pridelalo 275.441 hl, rži 184.323 hl, ječmena 175.087 hl, ovsu 371.756 hl, koruze 274.957 hl, ajde (prvega pridelka 6.034 hl, drugega pridelka 202.388 hl) 208.022 hl, prosa in sirka 154.669 hl, fižola, graha in leče 45.018 hl, konopelj 1.085 q, lanu 3.937 q, krompirja 2.840.082 q, pese in repe prvega pridelka 221.434 q, pese in repe drugega pridelka 1.006.113 q, zelja 197.802 q, buč 20.290 q, sena, otave in detelje 787.657 q, mešanice 48.968 q, deteljnega semena 2.240 q, košnja na travnikih 4.198.151 q, slame 1.835.458 q, vina 156.713 hl, sadja (peškatega 49.885 q, koščičastega 21.165 q, orehov 2.655 q) 73.705 q.

Vsa letina se v desetletnem primerju more imenovati v obče dobra, obilo se je pridelalo okopavin in sena, manj vina, malo je bilo pa sadja.

Kakšna bode letos letina?

Ako primerjamo gori navedene podatke o množini raznih lanskih pridelkov po sedanjem stanju setve in rašče, imamo i letos vsaj isto množino in kolikost pridelkov pričakovati, kakor lani, če nam bode toča prizanašala in ne nastane prehuda suša.

Iz tega jasno sledi, kako je odvisna letina od vpliva vremena, kako je marljiv naš kmetijski stan in kako stavi svoje upanje v Božjo previdnost!

Vranec v zadregah!

„Rujavec, jaz ne morem več prestajati; moje potrpljenje gre h kraju, muke so prevelike, same bolečine, bi prišel kmalu z uma, ljudje so brez srca, barbari“, — tako rezgeče vranec, kar črn od jeze nasproti svojemu tovarišu rujavcu, ko stojita oba izprežena v hlevu!

„Bog se naju usmili, vranec, tudi meni je skoro slabo, ves gobec imam od brzda ranjen, da še jesti ne morem“. — „Meni se ne godi prav nič boljše, rujavec. Kamen bi se nas moral usmiliti, in človek? Med delom kar dežuje na nas kletvic in toče narejene iz biča tako, da bi se bolečin najraje pogreznil v zemljo. Kako brezsrčen je pač človek! Ja rujavec, ali mar misliš, da ljudje vedo, čemu da nam je dal dobri Stvarnik košati rep? Jaz bi rekel, da tega niti ne slutijo. Za ljudi je rep odveč in zato mislijo, da imajo pravico, da ga, kakor se jim ravno poljubi predelajo, odstrižejo, odsekajo; konjski prekupci nam ga večkrat s slamo privežejo prav na kratko. Dobri Bog pa nam je dal rep za orožje proti mušicam, obadom, komarjem, osam in človek greši, ako nam ga prikrajša, priseka, z eno besedo, ako posnema v tem neumnem oziru Angleže! In temu barbarstvu smo izdani na milost in nemilost!“

„Prav imaš, vranček, hudo je biti konj. Po zimi smo zmrzovali, gospodar je hotel, da bi bila barve sive, kakor dve podgani in nama je dal postriči dlako, toplo odejo najine kože, ki nama jo je dal Stvarnik. Toda, kaj moremo mi zoper to? Koliko se je n. pr. vže pisalo zoper neumne, mukapolne očesne zaklopnice! Mar ljudje kaj slišijo? Niti ne mislijo ne na to, da bi potrgali one grozne zaklopnice s komatov. Jeli stoje naše oči tudi na straneh, kaj se briga človek za to. Natakne nam zaklopnice, naše oči se morajo sukati naprej, obole, večkrat tudi oslepe! Ali bi ne bilo nujno potrebno kaznovati takih ljudi?“

„Ej, Rujavček, nikari vendar ne upaj kaj tacega! Poglej le tukaj najin hlev! Ali si moreš misliti bolj umazan brlog? Temno, mokrotno, smrdljivo in gavtri za seno so tako visoko, kakor bi imeli mi konji kameline vratove ali celo žirafine. Prah in smeti nam lete pri jedi v oči in jasli so čisto podobne votli, trohneli vrbi ob potoku!“

„Moj ljubi vranec, mi moramo svet spreobrniti, tako ne sme iti več naprej. Ako nočejo ljudje poslušati naših prijaznih besedi, no, pa rabimo silo. Šaj ljudje tudi tako ravnaajo. Ako se ne morejo v miru pobotati mej seboj, tedaj gredo s topovi drug na drugega. Domenimo se s svojimi tovariši, fijakarskimi, vojaškimi, gosposkimi, kmečkimi itd. in napišimo dolgo pismo na društvo za varstvo živali, v kojem razložimo svojo bedo in potem naj društvo napne vse svoje sile, da zboljša naše stanje. Šaj pa to tudi za-

služimo. Mi orjemo, branamo, obdelujemo njive za kruh, vlečemo vsakovrstne tovore, hodimo tudi na vojsko, mi smo najžlahtnejše živali na svetu. Ljudje dajte se poučiti. Usmilite se svojega najboljšega pomočnika, svojega dobrega zvestega konja.

Kolikokrat je človek v skušnjavi, ko vidi hlapca kako s tankim vozlatim bičem poka konja okrog ušes in po drugih najobčutljivejših delih, jih suje surovo v trebuh, jih pušča vse potne od težkega dela stati na vetru pred gostilno — človek je pri tem skušan, da bi potegnil hlapcu, ozir. gospodarju bič iz rok in ga premikastil ž njim, kar bi se le dalo, kakor tudi res zasluži.

Zato vam kličem tudi jaz ljudje božji: Usmilite se svoje živine, kakor se je usmili pravični; saj vam pomaga živina služiti kruh in lajšati trudapolno delo. Dajte ji zdrav, snažen hlev z niskimi jasli, svežim zrakom! Iz konjske oprave odstranite vse nepotrebne in mučne reči. Ako storite tako, bo blagoslov in dobiček vam za petami in ne bo si vam treba v poznejšem življenji očitati reči, ki vam ne bodo dopale. Blagor gospodarju in hlapcu, ki privoščita vsakomur kar je prav, tudi živini. Težko je delo spomladi in poleti; zatorej na delo z živino brez biča, brez kletve.

Fr. P.

Zimska semena.

Ker se bo treba pravočasno preskrbeti z semeni za zimsko setev, potrudili smo se dobiti že danes oferte, „Proskobetz originalnega Hanna zimskega ovsa prve vrste iz delniške sladkorne tovarne Kvossitz iz Moravske“ in „šesterovrstni Mamut-ječmena iz sladkorne tovarne Ed. Seidl in drug iz Steinitz-a“, vsled česar se obračamo do vseh naših p. n. zadrug, kakor tudi vseh družih članov s prošnjo, da nam takoj naznanijo posebni kvantum, katerega upajo porabiti, da se bomo še pravočasno preskrbeli. Cene pa danes še ne moremo določiti, ker bo to odvisno od množine naročil, katera bomo prepisali.

Na prepozno došla naročila, oziralo se bo le toliko časa, dokler bo pripuščala zaloga.

Gospodarska zveza.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbli zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Seme kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave in rodi v vsaki zemlji, domači pridelek, zajamčeno pristno in kaljivo. Prodaje dokler je kaj zaloge, Ignacij Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 2 dkg (navadno žlico) za 80 vin., poštnine prosto. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Večja naročila po dogovoru.

Baderna (v Istri), gospodarsko društvo, ima v svoji zadružni kleti 4000 hl črnega in 500 hl belega vina. Kdor hoče kupiti izborno istrsko kapljico po zmernih cenah, jo dobi zanesljivo pri gospodarskem društvu v Baderni.

Službo išče štacunski sluga, 30 let star, zvest, zanesljiv.

Služboval je že v večjem konsumnem društvu kot donašalec blaga in je tudi pri prodaji pomagal.

Dva dveletna črna pingavska žrebca se prodasta na Igu pod Ljubljano v župnišču.

Zadružna tiskarna v Ljubljani

reg. zadr. z omej. zavezo

Stari trg števil. 19

priporoča

koverta s firmo, pismeni papir, vizitnice

ter vsa v to stroko spadajoča dela po

== najnižji ceni. ==

Unanja naročila se točno izvršujejo.

Znana

„Pezdirčeva“ gostilna v Metliki

s pripadajočimi gospodarskimi poslopi se

 proda

ali pa da takoj v najem.

Pojasnila daje: **Hranilnica in posojilnica v Semiču.**

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadružne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako narodno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Pri nakupu klajnega apna

zahtevajte **pismene garancije** zato, da ima v sebi **fosforjevo kislino** in da je **čisto!** Poslano blago dajte **preiskati!** Spoznali boste, da so vsi posnemki **slabi** in da je **le naša** postavno zavarovana znamka **najboljša!** Zahtevajte torej povsod izrecno le **pristno**, skozi **14 let** preizkušeno

Barthelovo klajno apno.

Cene zmerne. — Priznanja zastoj.

MIH. BARTHEL & Comp.,

6-1

Dunaj, X/3 Siccardsburggasse 44/G.

Dopisuje se slovenski!

Absolutno zajamčeno pristno vino

priporoča se za nakup pri kmetijskemu društvu v Vipavi, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega in je vsled tega izključena vsaktera prevara.

Razpošilja se najmanj 56 l, po sledečih cenah franko kolodvor Postojna: Nova bela namizna vina od 40—45 K, rudeče (ala cviček) po 35 K. Sortirana vina: Pinela po 30 K, beli burgundec po 55 K. Staro namizno po 45 K, stari burgundec po 60 K.

Večje množine in zadrugam se računi nekoliko ceneje. Vsa vina so milega okusa, ker so po novem načinu napravljena.

254 12—11

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

 blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-14

Absolutno zajamčeno pristno vino.

**Kraško vinorejsko društvo v Tomaju
na Krasu**

3-2

ima v zalogi svoj pridelek vina

Bordó (Bordeaux) in kraški refoška Teran

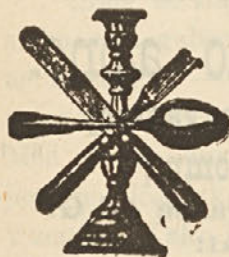
prodaje se

od 56 l naprej vsake vrste à 60 vin. l.

Gospodarsko vago brezplačno!

Čudovito poceni pošiljam iz svojega prenapolnjenega tovarniškega skladišča svoje svetovnoznano in radi svoje izvrstne kakovosti splošno priljubljeno

250 15—14

Mehikansko srebrno blago

in sicer:

6	kom.	mehikanskih srebrnih namiznih nožev
6	"	" " " jedilnih vilic
6	"	" " " žlic
12	"	" " " žlic za kavo
6	"	izvrstnih desertnih nožev
6	"	" " " vilic
1	"	mehikanski srebrni zajemalnik za juho
1	"	" " " za mleko
2	"	najeleg. salonska namizna svečnika.

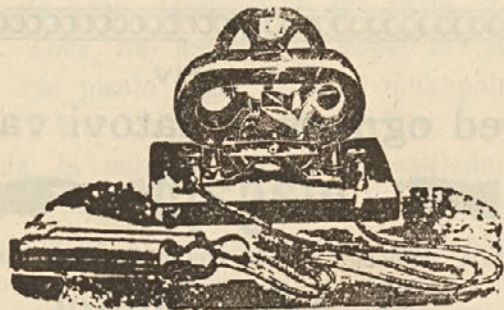
46 komadov skupaj za samo glđ. 6·50.

Vsak naročnik dobi še vrhu tega kot premijo garantovano natančno vagujočo gospodarsko vago, ki potegne 12 kilogramov, popolnoma brezplačno.

Mehikansko srebro je po vsem bela kovina, za koje trpežnost in najboljšo kakovost se da pismena garancija na 25 let. Pošilja proti predpošiljatvi denarja ali po povzetju evropejske zaloge

Manhattan - podjetje

Budimpešta VIII., Bezeredy-utcza št. 3.

„ELEKTROPHOR“.

Pomlajenje in podaljšanje življenja po izvorno americkem elektro-zdravilnem aparatu za samoporabo.

Elektrika je življenje!

Vsem slabotnim ljudem ni nikoli dovolj svetovati, uporabljati ta električni aparat, kajti elektrika krepi živce, ohrani kri, poostri čute, tvori normalno delovanje krvi in živčnega sistema, obvaruje pred največ boleznimi.

Tako poroča dr. Bourg, ud zdravniške fakultete v Parizu: „Ne samo protin, revmatizem, krč, histerija, naduha so bili v sto slučajih ozdravljeni in v vseh slučajih olajšani, kjer je znanost zdravnikov brezuspešno delovala, ampak posebno tudi pri vseh živčnih boleznih, glavobolu, koliki, šumenju v ušesih, brezspanju, hipohondriji, posebno pri hemoridih doseglo se je v nekaterih dneh, da celo v nekaterih urah skoro čudovito olajšanje, in posebno pri bolečih ženskih boleznih so bile bolezni skoro gotovo ozdravljene in olajšane; tudi za ženske v drugem stanu. Cena malemu aparatu z vsem skupaj 20 kron. (Samo za zelo občutljive.) Cena velikemu aparatu z vsem skupaj 30 kron. (Za vzdravljenje dolgotrajnih boleznih.) Pošilja proti predpošiljatvi zneska ali pa po povzetju

251 15—14

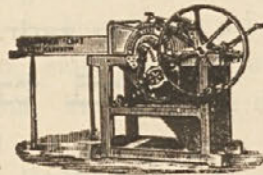
Elektrophor - podjetje

Budimpešta VIII. Bezeredy-utoza št. 3.

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo nižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—14

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno kupi kaki stroj!

➔ Berite! ➔

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24—4

ima v svojem združnem skladišču

pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še osem dni po dostavi fakture (računa).
4. Plača se takoj ali tekom 30 dni potom Združne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi zamenja za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujemo med seboj! Pomagajmo druga drugi! Vsaka konkurenca — vsak riziko je izključen pri kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brezplačno tudi pri nakupu vina in grozdja od nje članov. Za posredovano kupčijo prevzame garancijo!

➔ Berite! ➔

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

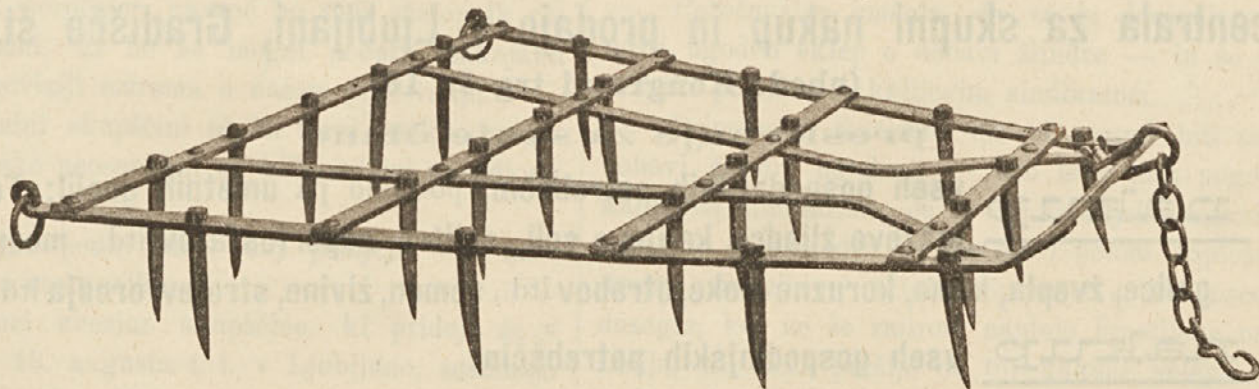
Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

Na novo urejena zaloga in prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18, v hiši kmetске posojilnice.

257, 24—7

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. ◀ Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—7

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigorici

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog konec leta 1905:
čez 11 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet v letu 1905:
K 54,418.440·28

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4½%⁰

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. aprila 1906: K 12,333.339·52 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1906.

249, x-14

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Josip Jeglič,
hišni pos. in predsednik „Zad. Zv.“ v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. Ljud. pos.

Ivan Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Karol Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga Barthel-ovega klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, pisarniški ravnatelj „Zadruga zveze“. — Tisek Zadružne tiskarne, reg. zad. z om. zav. v Ljubljani.